

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Α' δημοτικού

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Α' δημοτικού

Βιβλίο αξιολόγησης

Συγγραφή: Νίτσα Κυριακίδου
Λεωνίδας Κυριακίδης
Ελένη Παπαγεωργίου
Μάριος Κυριακίδης
Αγάθη Πίτσιλλου

Εικονογράφηση: Σάββας Λαζούρας

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ

- Η Ενδοτμηματική Επιτροπή Μαθηματικών:** Α. Κωνσταντινίδης, Λ. Παπανικολάου, Χρ. Κόμπος,
Α. Σωτηριάδης, Χ. Ευθυμίου, Κ. Κατσονούρης
Α. Μαυρίδου (ΠΙ), Δ. Κασπαρή (ΠΙ),
Α. Παπαδόπουλος (ΠΟΕΔ)
- Επιστημονικός σύμβουλος:** Δρ. Ανθούλα Νάτσουλας
Professor - University of Toledo
- Επιστημονικός έλεγχος:** Α. Κωνσταντινίδης
*Επιθεωρητής - Πρόεδρος Ενδοτμηματικής Επιτροπής
Μαθηματικών*
- Σύμβουλος εικονογράφησης:** Α. Κουρτέλας
Επιθεωρητής Τέχνης
- Γλωσσική επιμέλεια:** Α. Ταπάκης, Φ. Κουντούρης
- Ηλεκτρονική σελίδωση:** Μ. Κυριακίδης
- Επιμέλεια έκδοσης:** Μ. Κυριακίδης
Σ. Λαζούρας
- Γενικός συντονισμός:** Α. Ταλαντίνης
- Εποπτεία:** Θ. Κουγιάλης
Πρώτος Λειτουργός Εκπαίδευσης
- Γενική εποπτεία:** Ν. Λεοντίου
Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης

Έκδοση πρώτη: 1995

Έκδοση 1998: Αναθεωρημένη*

Έκδοση 2007: Προσαρμοσμένη στην εισαγωγή του ευρώ*

Έκδοση 2008: Βελτιωμένη*

Εκτύπωση: Litho Web Ltd

© Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου

ISBN 978-9963-0-1285-5

Set: ISBN 978-9963-0-1147-6

* Οι διορθώσεις και αναπροσαρμογές έγιναν από την εκάστοτε
Ενδοτμηματική Επιτροπή και τους Σύμβουλους Μαθηματικών.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα Μαθηματικά αποτελούν, στο σύγχρονο κόσμο, δύναμη με απεριόριστες χρήσεις σε όλες σχεδόν τις δραστηριότητες της καθημερινής ζωής. Ένας από τους βασικούς σκοπούς της εκπαίδευσής μας είναι να προσφέρει στα παιδιά τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν με επιτυχία τα διάφορα προβλήματα της σύγχρονης ζωής, χρησιμοποιώντας ποικιλία διαδικασιών και μέσων. Τα Μαθηματικά είναι ένα από τα μαθήματα του σχολικού προγράμματος που μπορούν να προσφέρουν στα παιδιά μας αυτή την ευκαιρία.

Με τη νέα σειρά των βιβλίων Μαθηματικών για το δημοτικό σχολείο, που είναι βασισμένη στο Νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα, στα πλαίσια της εννιάχρονης εκπαίδευσης, επιδιώκεται η δημιουργία ενός πολίτη με κριτική και δημιουργική σκέψη και με δεξιότητες και ικανότητες που θα τον βοηθήσουν να ζήσει με άνεση στο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της σύγχρονης, ραγδαία εξελισσόμενης, τεχνολογικής εποχής μας.

Η κυριότερη από τις εμφάνσεις στα βιβλία της νέας σειράς είναι η κατάκτηση μαθηματικών εννοιών και η προαγωγή της μαθηματικής επικοινωνίας. Η γνώση κάθε έννοιας γίνεται κλειδί για την κατάκτηση της επόμενης και οι δραστηριότητες ενθαρρύνουν τη μαθηματική επικοινωνία μεταξύ των παιδιών.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού χρησιμοποιείται η λύση προβλήματος ως διδακτική προσέγγιση, που είναι μια από τις πιο σημαντικές καινοτομίες στα νέα αυτά βιβλία. Καινοτομία, επίσης, αποτελεί η ενοποίηση της ύλης των Μαθηματικών. Η γεωμετρία, η μέτρηση, η στατιστική δεν αποτελούν ξεχωριστές ενότητες των Μαθηματικών, αλλά αναπτύσσονται παράλληλα με τις τέσσερις πράξεις.

Η διάρθρωση της ύλης ακολουθεί σπειροειδή διάταξη και λαμβάνεται σοβαρά υπόψη η ωριμότητα του μαθητή και τα ενδιαφέροντά του σε κάθε ηλικία. Η ποικιλία των δραστηριοτήτων, που δίνονται συνήθως με παιγνιώδη τρόπο και που είναι βασισμένες στα ενδιαφέροντα και τις εμπειρίες των παιδιών, καθώς και η πλούσια εικονογράφηση, κάνουν τα βιβλία ευχάριστα στο μαθητή και οδηγούν σε πιο αποτελεσματική μάθηση. Απώτερος σκοπός της προσέγγισης αυτής είναι να αναπτύξουν τα παιδιά μια θετική στάση απέναντι στα Μαθηματικά, να τα αγαπήσουν και να χρησιμοποιήσουν τη μαθηματική γνώση τους, ώστε να γίνουν και οι ίδιοι μικροί ερευνητές.

Η συγγραφή των βιβλίων της Α' τάξης έγινε με την καθοδήγηση της εμπειρογνώμονος δρος Α. Νάτσουλας, του Πανεπιστημίου Toledo. Την άμεση επίβλεψη είχε η Ενδοσηματική Επιτροπή Μαθηματικών. Τη συγγραφή, εικονογράφηση, ηλεκτρονική σελίδωση και έκδοση ανέλαβε το Κλιμάκιο Μαθηματικών στην Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, που αποτελείται από ομάδα αποσπασμένων δασκάλων.

Θεωρώ τη νέα αυτή σειρά των βιβλίων Μαθηματικών μια πολύ σημαντική προσφορά στη Δημοτική Εκπαίδευση της Κύπρου. Προς όλους όσους συνέβαλαν στο έργο αυτό εκφράζω θερμές ευχαριστίες.

Νίκος Λεοντίου

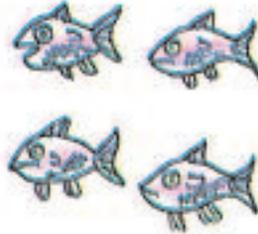
Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Μέρος Α΄	
Ενότητα 2	9
Μέρος Β΄	
Ενότητα 3	13
Ενότητα 4	17
Ενότητα 5	21
Μέρος Γ΄	
Ενότητα 6	27
Ενότητα 7	31
Ενότητα 8	35
Μέρος Δ΄	
Ενότητα 10	41
Ενότητα 11 (α)	45
Ενότητα 11 (β)	49
Μέρος Ε΄	
Ενότητα 12	53
Ενότητα 13	59

Όνομα: _____ Ημερομηνία: _____

1 Βάλε σε κύκλο την ομάδα που έχει τα περισσότερα.

2 Σχεδιάσε δύο λουλούδια σε κάθε βάζο.

Όλα τα βάζα είναι

Όλα τα λουλούδια είναι

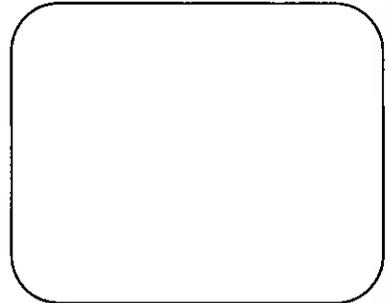
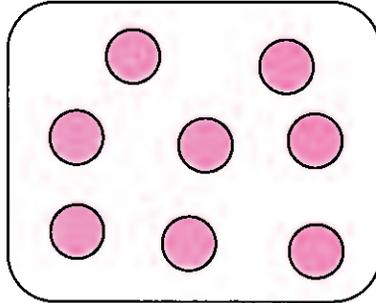
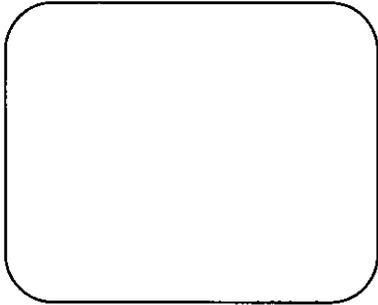
3 Γράψε τους αριθμούς που λείπουν.

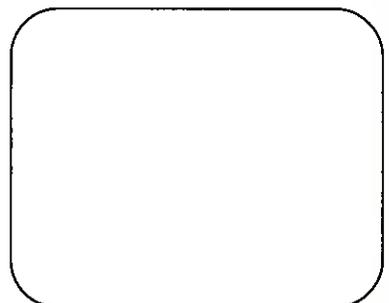
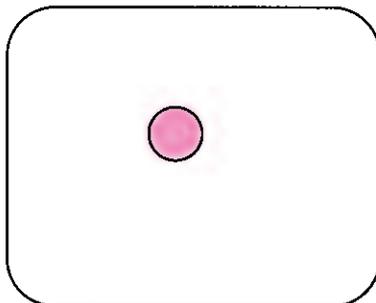
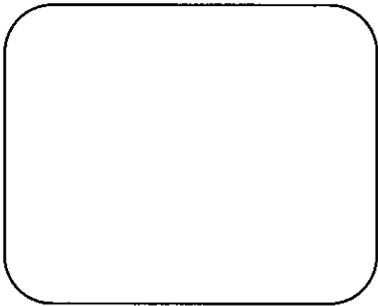
4 Σχεδιάσε

ένα λιγότερο

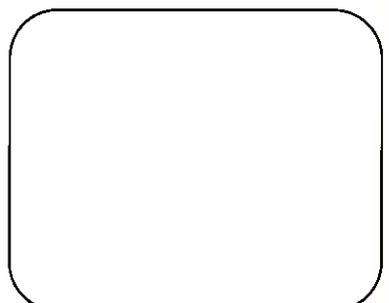
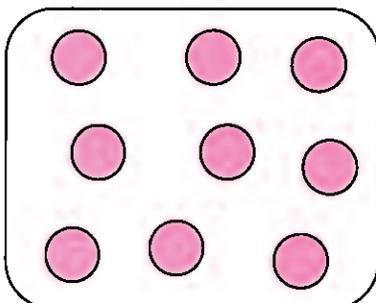
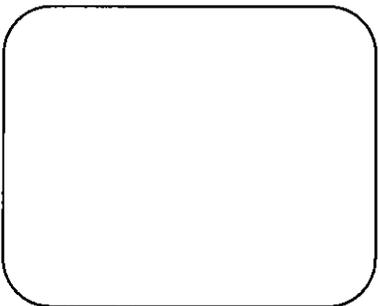
ένα περισσότερο

8

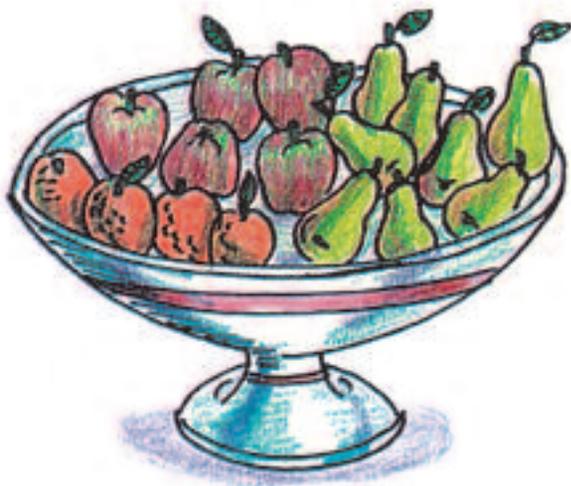

1

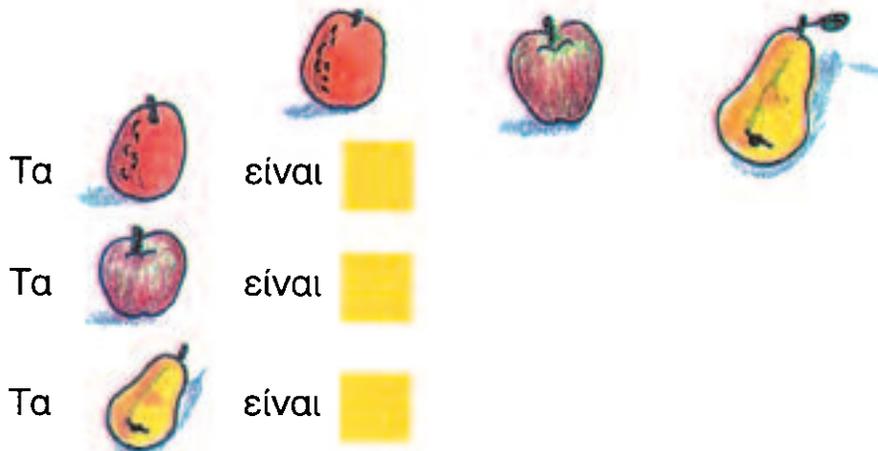

9

Χρωμάτισε ένα κουτάκι για κάθε φρούτο.

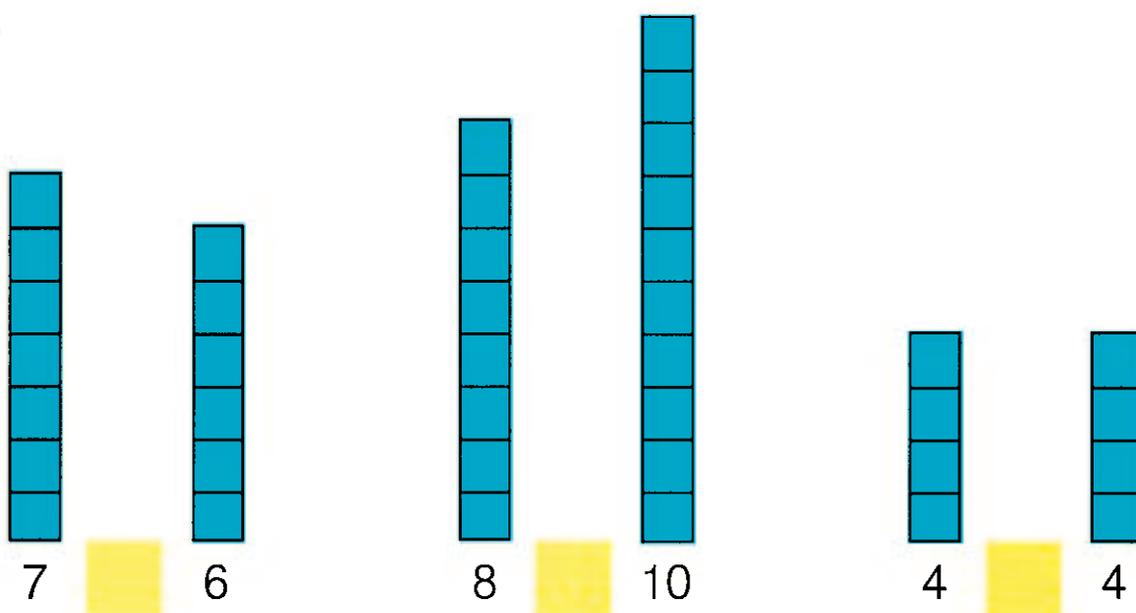
6 Ποιος είναι ο Αντρέας; Βάλε τον σε κύκλο.

- Δεν είναι πρώτος.
- Δεν είναι τελευταίος.

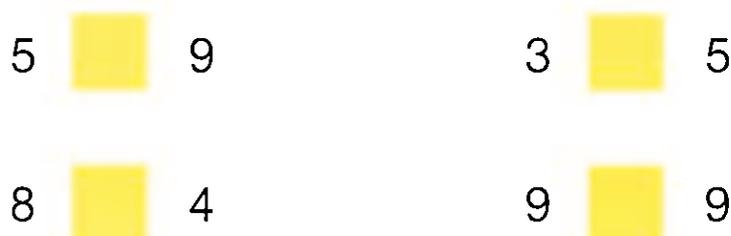

7 Συμπλήρωσε με τα σύμβολα: $<$, $=$, $>$.

α.

β.

Όνομα: _____ Ημερομηνία: _____

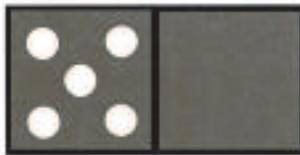
1 Συμπλήρωσε.

α.

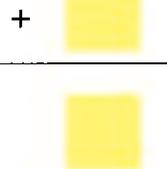
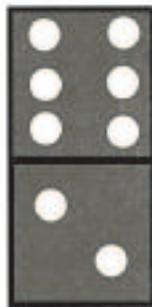
$$\square + \square = \square$$

β.

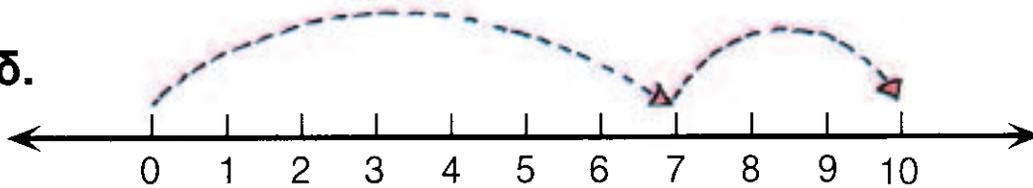
$$\square + \square = \square$$

γ.

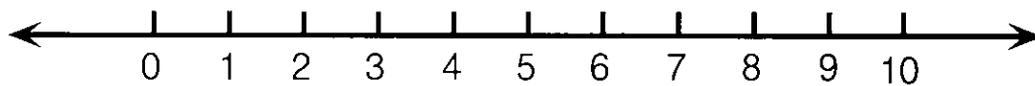
+

δ.

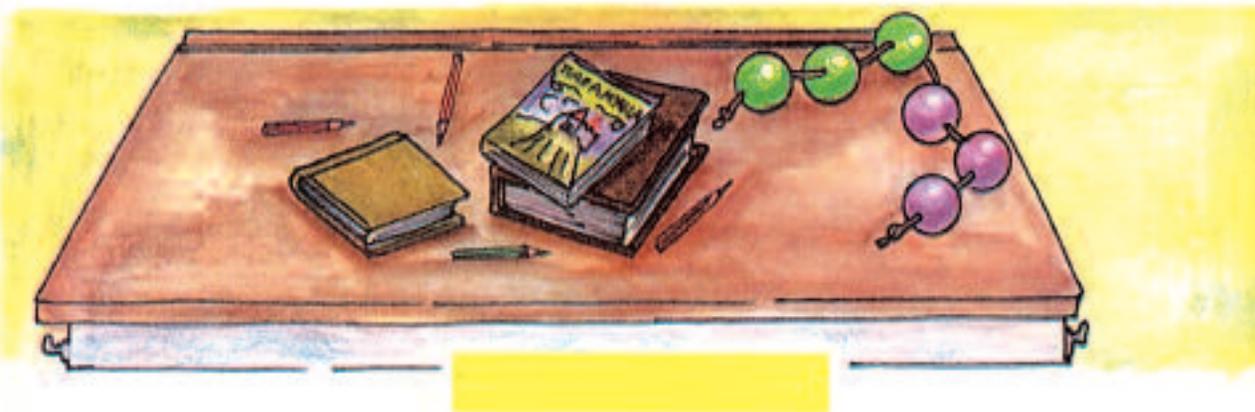
$$\square + \square = \square$$

- 2 Συμπλήρωσε τη μαθηματική πρόταση και δείξε στην αριθμητική γραμμή τι έκανες.

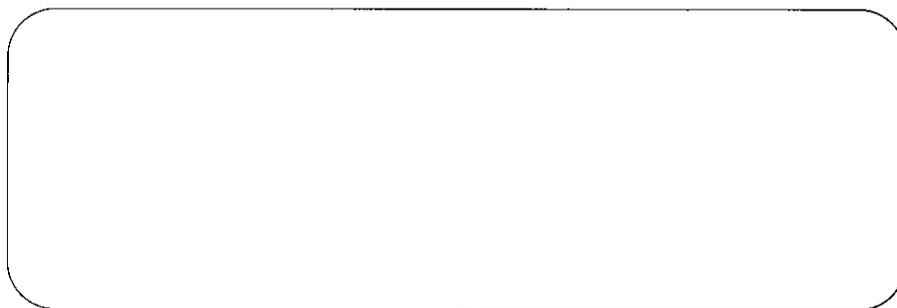

$$3 + 1 = \square$$

- 3 Γράψε μια μαθηματική πρόταση για την εικόνα.

- 4 Σχεδίασε μια εικόνα για τη μαθηματική πρόταση $4 + 5 = 9$.

- 5 Συνέχισε το μοτίβο.

Συμπλήρωσε.

Το σχοινάκι έχει κόκκινες
και κίτρινες χάντρες.

6

Τα μπαλόνια του Νίκου

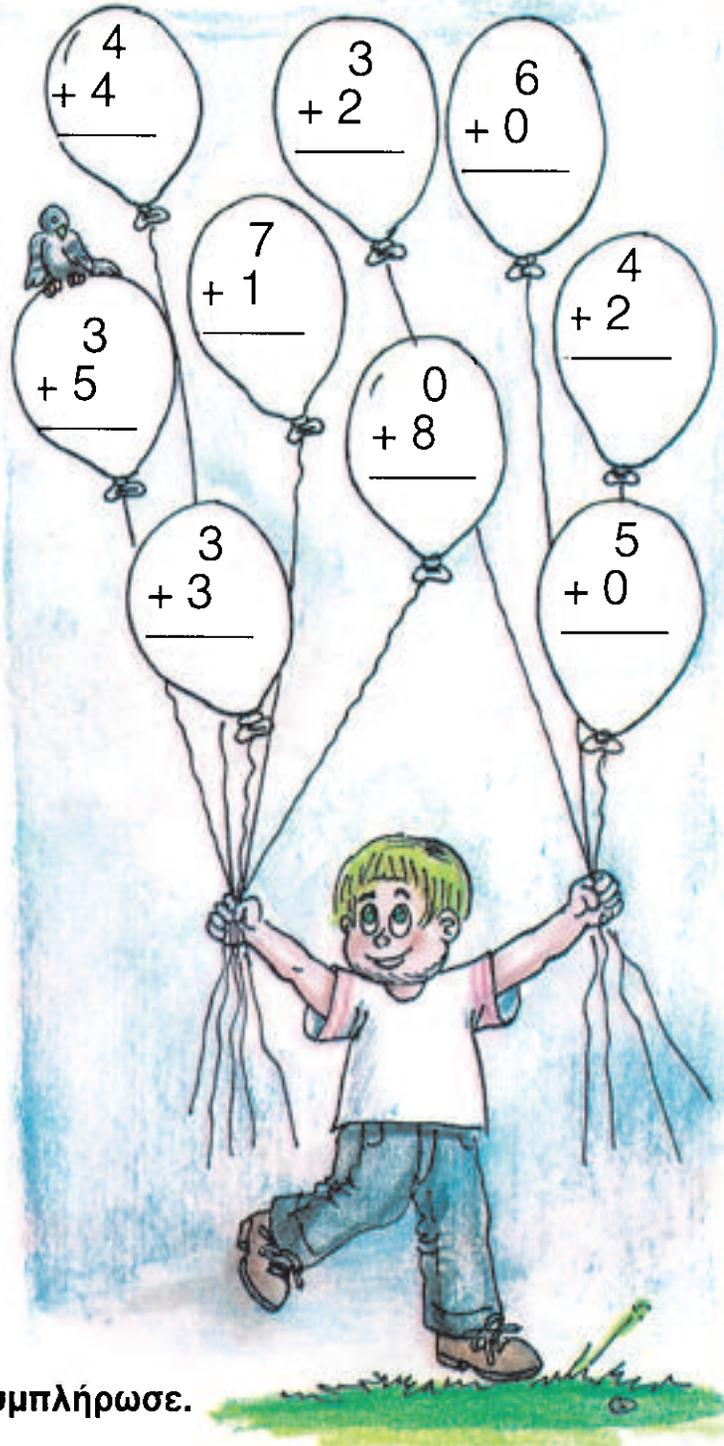
Χρωμάτισε.

όσα κάνουν 5

όσα κάνουν 6

όσα κάνουν 8

Χρωμάτισε ένα κουτάκι για κάθε μπαλόνι.

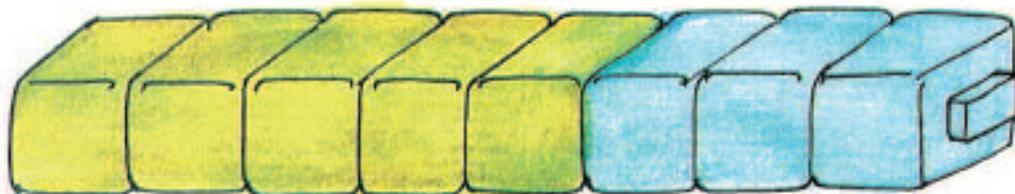

Συμπλήρωσε.

Τα είναι

Τα είναι

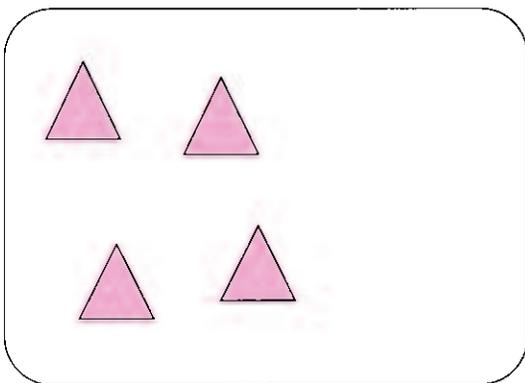
Τα και τα μαζί είναι

7 Συμπλήρωσε τη μαθηματική πρόταση.

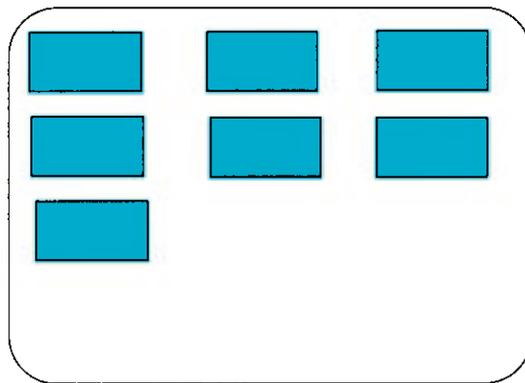

$$5 + 3 = 3 + \square$$

8 Συμπλήρωσε τα σχέδια και τις μαθηματικές προτάσεις.

$$4 + \square = 5$$

$$7 + \square = 10$$

Όνομα: _____ Ημερομηνία: _____

1

α.

Συμπλήρωσε.

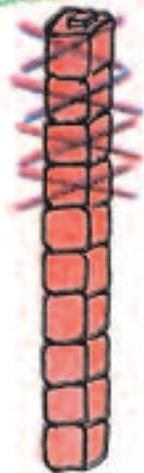
Στο δέντρο κάθονταν πουλιά.

Έφυγαν

Έμειναν

$$\square - \square = \square$$

β.

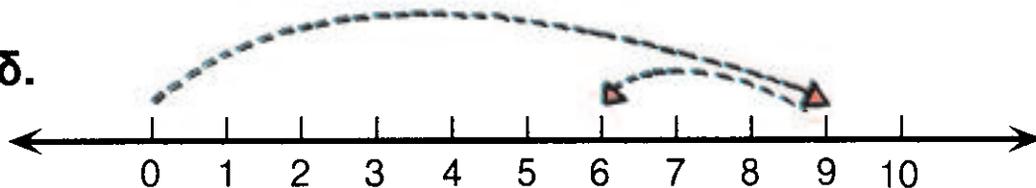
$$\begin{array}{r} \square \\ - \square \\ \hline \square \end{array}$$

γ.

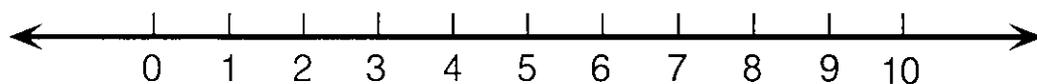
$$\square - \square = \square$$

δ.

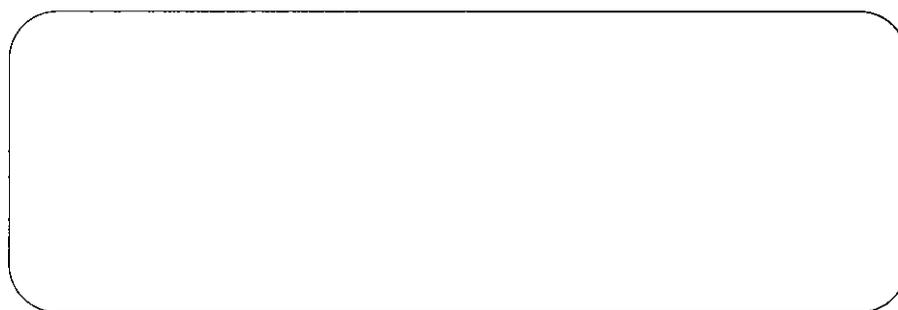
$$\square - \square = \square$$

- 2 Συμπλήρωσε τη μαθηματική πρόταση και δείξε στην αριθμητική γραμμή τι έκανες.

$$4 - 3 = \square$$

- 3 Σχεδιάσε μια εικόνα για τη μαθηματική πρόταση $8 - 5 = 3$.

- 4 Συμπλήρωσε τους αριθμούς που λείπουν.

α.

$$3 + 2 = \square$$

$$5 - 2 = \square$$

$$2 + \square = 5$$

$$5 - \square = 2$$

β.

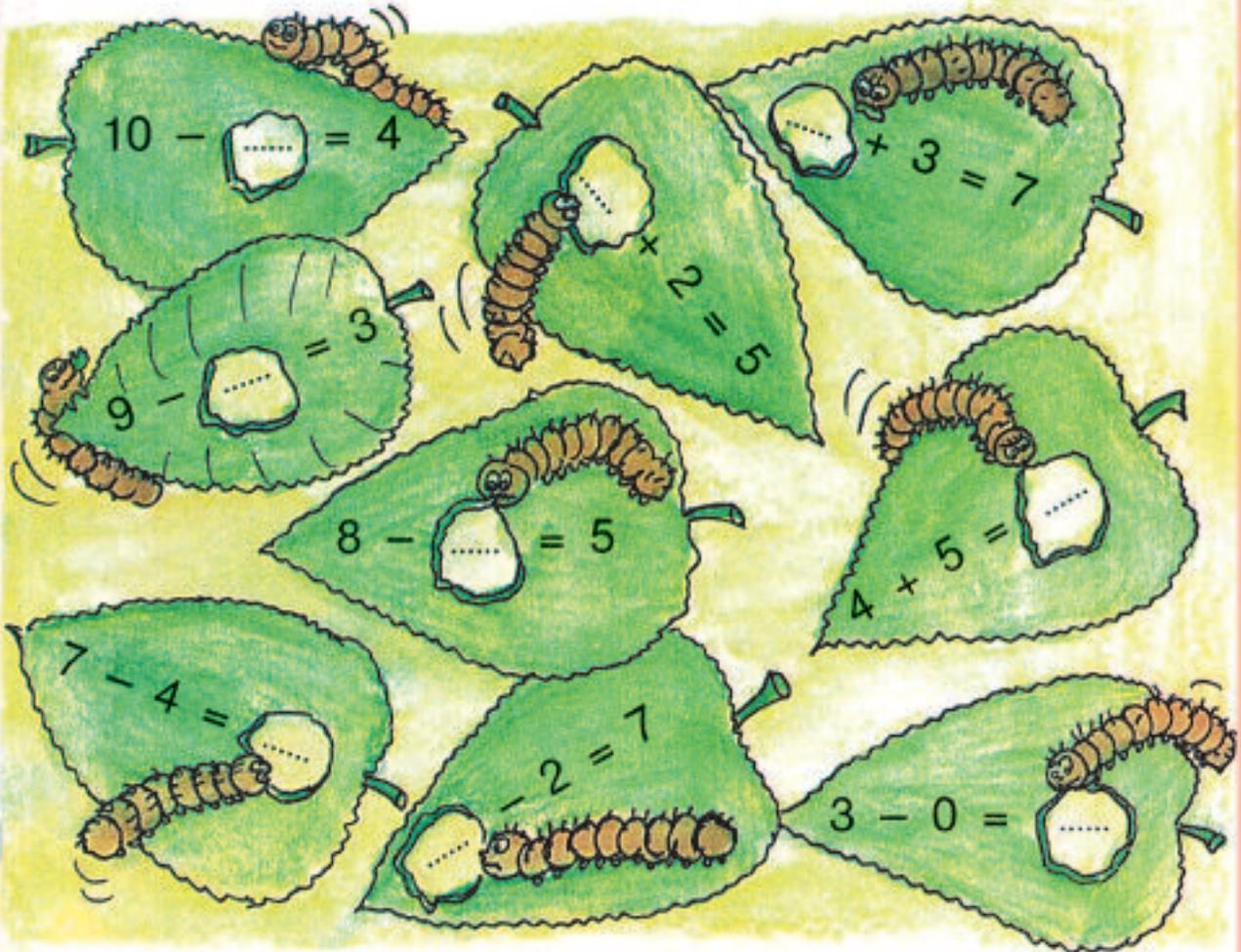
$$6 + 4 = \square$$

$$10 - \square = 6$$

$$4 + \square = 10$$

$$10 - 6 = \square$$

5 Γράψε τους αριθμούς που έφαγαν οι μεταξοσκώληκες.

Πόσες φορές έφαγαν τον κάθε αριθμό οι μεταξοσκώληκες;

αριθμός	φορές
3	☐
4	☐
6	☐
9	☐

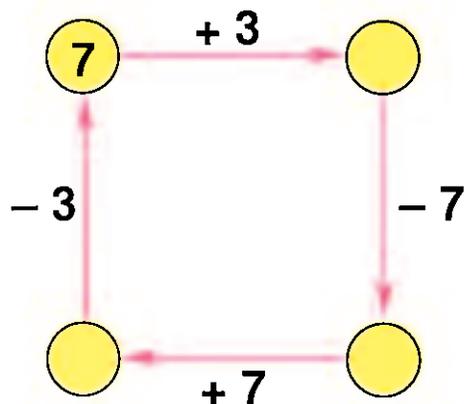
Γράψε μια μαθηματική πρόταση αφαίρεσης σχετική με τη γραφική παράσταση.

- =

Χρωμάτισε ένα κουτάκι για την κάθε φορά που φαγώθηκε ο αριθμός.

3 4 6 9

6 Γράψε στους κύκλους τους αριθμούς που λείπουν.

7 Γράψε 4 διαφορετικές μαθηματικές προτάσεις χρησιμοποιώντας τους αριθμούς 1, 4, 5.

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

Όνομα: _____ Ημερομηνία: _____

1 Συμπλήρωσε.

α.

$$\square + \square + \square = \square$$

$$\square \times \square = \square$$

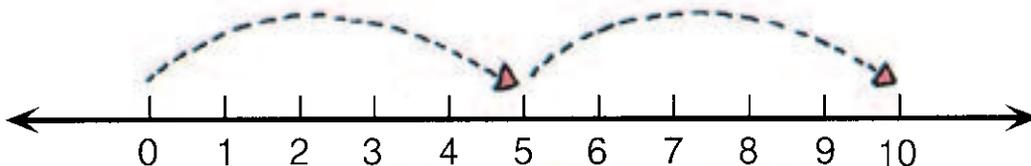
β.

$$\square + \square + \square = \square$$

$$\square \times \square = \square$$

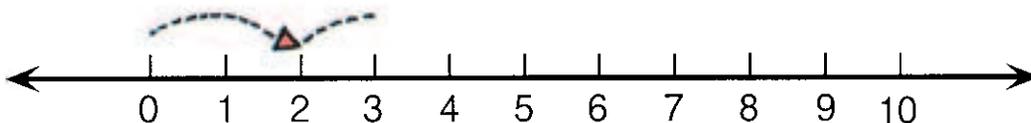
γ.

$$\square + \square = \square$$

$$\square \times \square = \square$$

δ.

$$2 + 2 + 2 + 2 = \square$$

$$4 \times 2 = \square$$

2 Σχεδίασε δύο ψάρια σε κάθε γυάλα.

Πόσα ψάρια σχεδίασες;

$$\square + \square + \square = \square$$
$$\square \times \square = \square$$

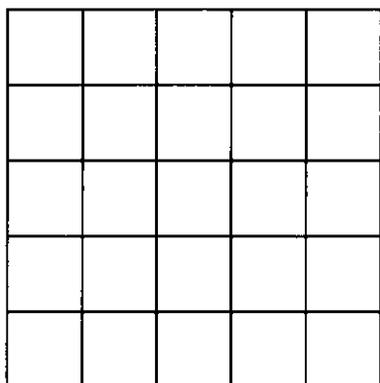
3 Σχεδίασε τέσσερα καλαμάκια σε κάθε ποτήρι.

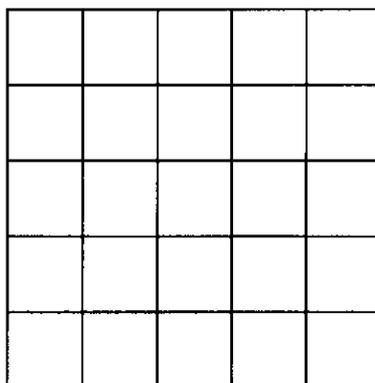
Πόσα καλαμάκια σχεδίασες;

$$\square + \square = \square$$
$$\square \times \square = \square$$

4 Χρωμάτισε τετραγωνάκια, για να δείξεις τη μαθηματική πρόταση.

$$4 \times 2 = \square$$

$$2 \times 3 = \square$$

Τα πορτοφόλια των παιδιών

Μαρία

Έλενα

Άννα

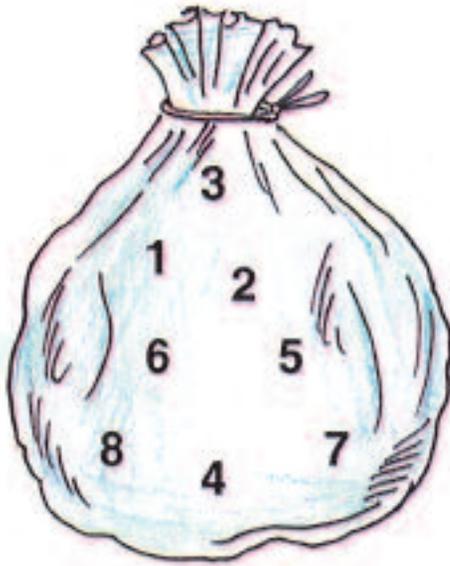
Συμπλήρωσε τον πίνακα, για να δείξεις πόσα χρήματα έχει το κάθε παιδί.

Όνομα παιδιού	Μαθηματική πρόταση
Μαρία	$3 \times 2 = \square$ σεντ
Έλενα	$\square \times \square = \square$ σεντ
Άννα	$\square \times \square = \square$ σεντ

Ποιο παιδί έχει τα πιο πολλά χρήματα;

8 Χρησιμοποίησε τους αριθμούς που είναι στο σακούλι, για να συμπληρώσεις τα κενά τετραγωνάκια.

$$\begin{array}{r} \square \\ + 3 \\ \hline 9 \end{array}$$

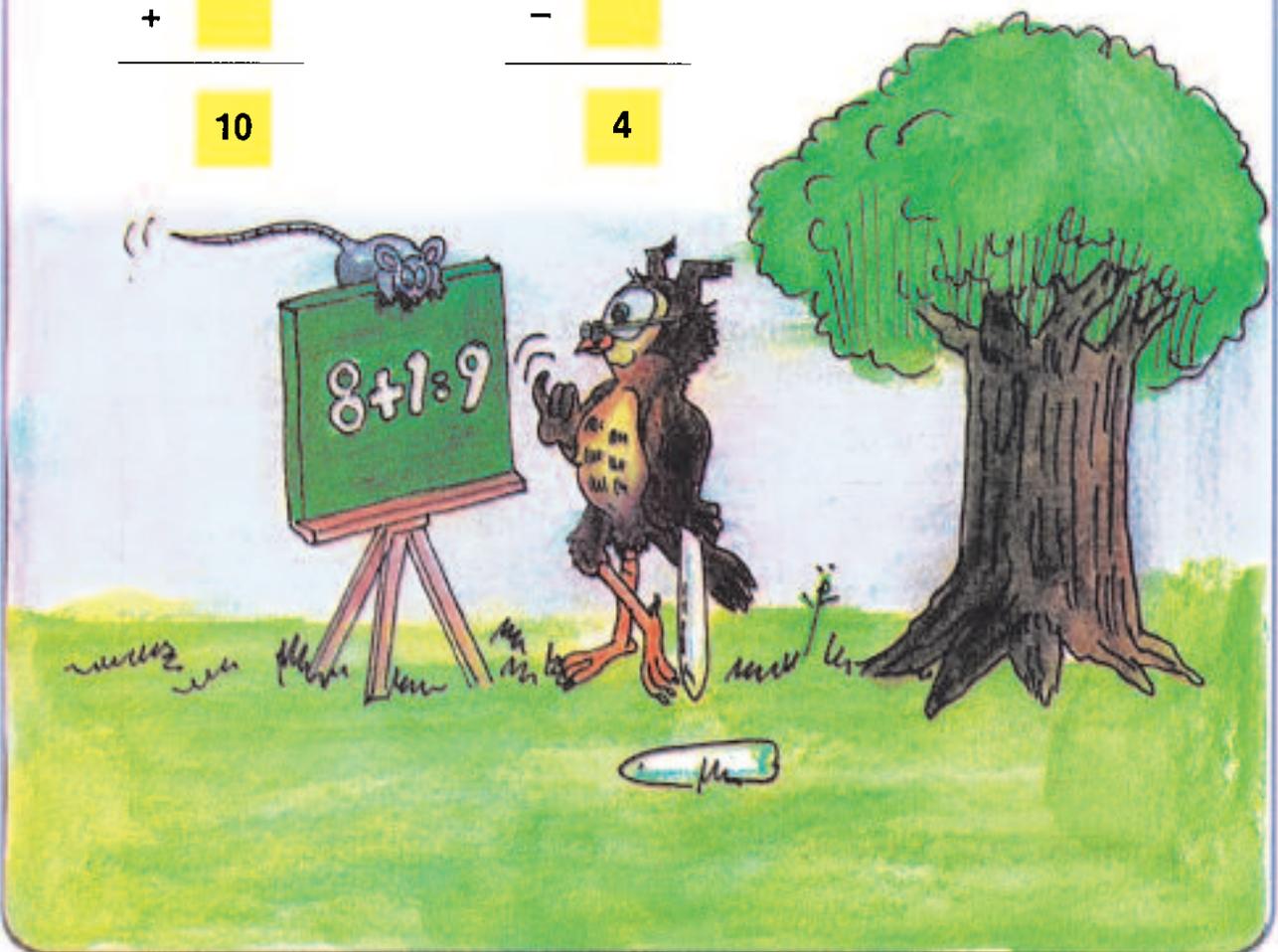
$$2 \times \square = 6$$

$$\begin{array}{r} \square \\ \times 4 \\ \hline \square \end{array}$$

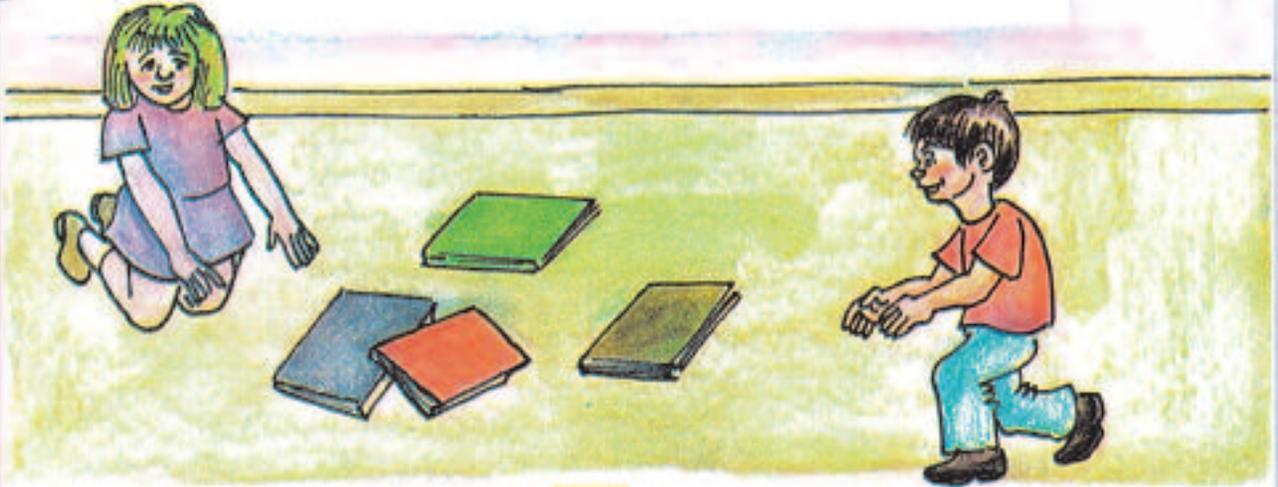
$$\begin{array}{r} 5 \\ + \square \\ \hline 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ - \square \\ \hline 4 \end{array}$$

$$\square - \square = 6$$

Όνομα: _____ Ημερομηνία: _____

1 α. Το κάθε παιδί θα πάρει τόσα τετράδια, όσα και το άλλο.Πόσα είναι όλα τα τετράδια; Πόσα τετράδια θα πάρει το κάθε παιδί; **β.** Μάζεψε τα μήλα από τη μηλιά και βάλε τα στα καλάθια. Το κάθε καλάθι να έχει τόσα μήλα, όσα και το καθένα από τα άλλα.Πόσα είναι όλα τα μήλα; Πόσα μήλα έβαλες σε κάθε καλάθι;

2

α.

Πόσες τριάδες μπορούν να σχηματίσουν τα αγόρια;

β.

Πόσες δυάδες μπορούν να σχηματίσουν τα κορίτσια;

3

Ο Γιάννης βάζει τους βόλους του σε σειρές. Θέλει η κάθε σειρά να έχει τον ίδιο αριθμό βόλων.

α. Σχεδιάσε τους βόλους σε δύο σειρές.

β. Σχεδιάσε τους βόλους σε τρεις σειρές.

α.

Ελένη

Αγόρασα μολύβια.

- Είναι περισσότερα από 4.
- Είναι λιγότερα από 10.
- Μπορώ να τα κάνω τετράδες.

Πόσα μολύβια αγόρασε η Ελένη;

β.

Κώστας

Έχω €5.

Πόσα παραμύθια μπορεί να αγοράσει ο Κώστας;

γ.

Μαρία

Έχω €10.

Τι μπορεί να αγοράσει η Μαρία;

δ.

Χάρης

Θέλω να αγοράσω δύο παραμύθια και ένα κουτί χρωματιστά μολύβια.

Πόσα θα πληρώσει ο Χάρης;

5 Κάνε τις πράξεις, για να σε βοηθήσουν να πάρεις το κάθε σκυλάκι στο σπιτάκι του.

Yellow Dog's Path:

- 5 +
- 10 - = 7
- +
- 8 × = 8
- +

Orange Dog's Path:

- 7 -
- 3 × = 9
- +
- 10 - = 2
- ×

Blue Dog's Path:

- 2 ×
- 6 - = 5
- ×
- 10 + = 10
-